KOMPENDIE
Velkommen til kurs!

Hvordan skape et godt språkmiljø for flerspråklige barn.

Sørlandsk Lærerstevne
18.10.19.

Nina Indseth Bråthen

Pedagogisk leder i Steinberg barnehage,

Nedre Eiker kommune.

Kursinnhold

- **Språklig bevissthet – mangfold, ansvar, prioritering**
- **Ny rammeplan – språk, tilhørighet, trivsel**
- **Udir egenvurdering av språk og språkmiljøer**
- **Språkutvikling - Flerspråklighet likheter/ulikheter**
- **Språkstimulering i hverdagen**
- **Presentasjon av Språkkista**
- **Bruk av det fysiske miljøet**
- **Praktiske idèer, litteratur, sanger, spill, aktiviteter**
- **Tips til gode lenker på nett**

SPRÅKLIG OG KULTURELT MANGFOLD

Barn kommer til barnehagene med forskjellige behov, ressurser og ønsker.

Sosiale, etniske, kulturelle, religiøse, språklige og økonomiske forskjeller preger på ulikt vis samfunnet vårt.

- **Hvordan ivaretar personalet i barnehagene språklig og kulturelt mangfold slik at alle barn får gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i barnehagen?**

- **Hvordan bidrar barnehagen til likeverdighet, deltakelse og inkludering i barnehagen og samfunnet øvrig?**

- **Hvordan kan barnehagen være en god språkopplæringsarena for barn med ulike morsmål?** ***(Temaheftet om språklig og kulturelt mangfold,*** *Kunnskapsdep. 2006)*

Tenker alle likt i forhold til:

- Å gå på tur i skogen?
- Å sove ute i vogn, spesielt på vinteren!?
- Å bli skitne når vi leker ute?
- Blikkontakt?

Barnehagens arbeid med språk og språkmiljø

- Tid og prioriteringer/ikke la tiden bli din fiende!
- Hva skal vi gjøre når?
- Er det mulig å tenke nytt?
- Må vi gjøre alle de «praktiske oppgavene»?
- Har vi gode pedagogiske verktøy!
- Materiell og utstyr?
- System, struktur, kartotek og litt disiplin!
- Samarbeide – viktig å dele de gode idèene!
- Kommunikasjon
- Grip de gylne øyeblikk, vær tilstede!

VOKSENROLLEN - SPRÅKLIG BESVISSTHET - HOLDNINGER

HUSK HVOR VIKTIG AKKURAT DU ER FOR BARNA.
Tenk over hva du kan gjøre dersom du er en bevisst voksen og vet hvordan du kan skape gode språkstimulerende miljøer i barnehagen.

- **Er du tilgjengelig/tilstede for alle barna?**
- **Er du en god samtalepartner?**
- **Er du en god lytter?**
- **Har du tid til at barna får fortelle om egne opplevelser?**
- **Bruker du de verktøyene som finnes til språkstimulering i barnehagen.**

DELTAR DU AKTIVT I BARNAS HVERDAG?

HUSK å gripe de gylne øyeblikk!

(R2017)

Økt mangfold og individualisering

- Respekt for forskjellighet
- Positive holdninger til å leve sammen i fellesskap.

Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs

- Gi felles erfaringer
- Synliggjøre verdien av fellesskap
- Bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen
- Støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne.

Personalet skal

- skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre
- synliggjøre språklig og kulturelt mangfold
- invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål
- oppmuntre barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme
- støtte barnas lek med og utforsking av skriftspråket
- bruke varierte formidlingsformer og tilby et mangfold av bøker, sanger, bilder og uttrykksformer
- INKLUDERE ALLE BARNA I SPRÅKSTIMULERENDE AKTIVITETER.

(R2017:48)

Språkløyper

http://sprakloyper.uis.no/ Film Språk er….

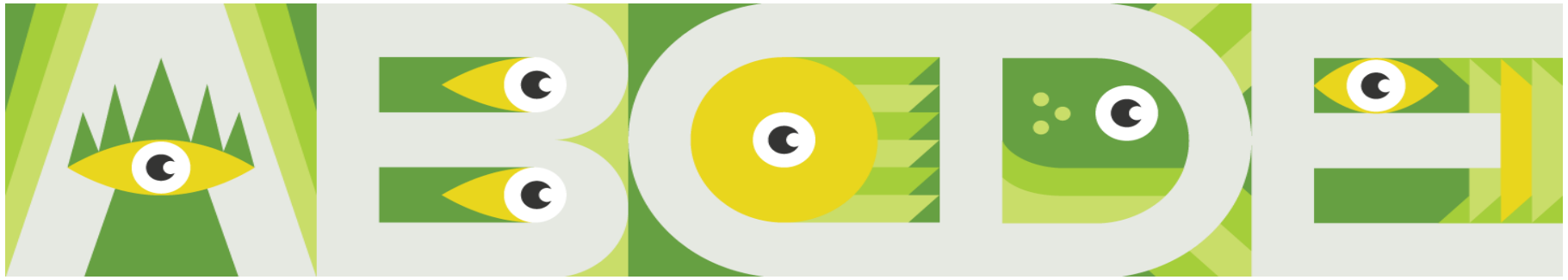

Barnehage

http://sprakloyper.uis.no/category.php?categoryID=17614 minoritetsspråklige

https://minadmin.no/DynamicContent//Documents/466-1f83b214-dc18-476b-807b-2296e73836a6.pdf - oppstart i bhg. skjema på flere språk

UDIR – FILMER OM SPRÅK OM SPRÅKMILJØER.

Barnehagens språkmiljø 4 min.

https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/barnehagens-sprakmiljo2/

Skal vi leke butikk? 8 min.**Hvordan Skien kommune jobber med de flerspråklige barna.**
https://www.udir.no/laring-og-trivsel/minoritetsspraklige/barnehage/styrking-av-barns-morsmal-gjennom-rollelek-i-barnehagen/

Resonnering 1.35 – Nysgjerrighet-undring-lytte-tenke-utforske-forstå-forsøke
https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/film-resonnering/

Samtalar med barn 3.50 undervisningstone – utvekslingstone Helle Ibsen
https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/film-samtalar-med-barn/

KARTLEGGINGS/VURDERINGSMATERIELL:

STÅSTEDSANALYSER: ALLE OMRÅDER

https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/stastedsanalyse/stastedsanalysen-for-barnehage/

https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/stastedsanalysen-for-barnehage/bsa_kommunikasjonogsprak_bm.pdf

Skjema for egenvurdering

- språk og språkmiljø i barnehagen

- **BARNEHAGENS ARBEID MED SPRÅK OG SPRÅKMILJØ.**

- **I barnehagen jobbes det med ulike fokusområder. Språk er grunnlaget for alle områder. Det er viktig at akkurat du er bevisst hvordan du kan legge til rette for et godt språkmiljø i din barnehage.**

- **Ta deg tid til å vurdere påstander om nåværende praksis i barnehagen opp mot slik du mener det bør være. Du skal altså ikke bare vurdere din egen praksis, men hele barnehagens praksis. Du må ta utgangspunkt i dine egne refleksjoner og vurderinger, og ikke hva du tror de andre mener.**

- **Dine og de andre ansattes refleksjoner og vurderinger vil danne et viktig grunnlag for å sette i gang nødvendige tiltak og pedagogisk utviklingsarbeid knyttet til språk i din barnehage.**

SPRÅK I BARNEHAGEN – MYE MER ENN BARE PRAT!

Utdanningsdirektoratet

https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/ressurser/sprak/barnehageverktoy_egenvurdering_og_malskjema_bm.pdf

SPRÅKUTVIKLING -

Flerspråklighet: De fleste menneskene i verden snakker to eller flere språk.

- Barn kan fint lære seg to eller flere språk samtidig. Når små barn lærer flere språk samtidig kan det ta tid før språkene er etablert.
- Barn lærer ikke fortere enn voksne – de trenger bare færre ord for å kommunisere!
- Barn bruker ofte ikke mere enn 1-2 år for å lære seg godt nok norsk som fungerer i hverdagslivet.
- 4 åringer har et hverdagsspråk på ca 2000 ord, det tar 2-3 år å lære seg dette.
- Det tar lengre tid å tilegne seg nok norskkunnskaper slik at det kan fungere som grunnlag for læring i skolen. (5-7 år) Nyere forskning sier at det tar kortere tid!
- 6-åringer hverdagsspråk behov ca 6000 ord – undervisningsspråk 1.kl. økes behovet til 8-10000 ord
- Mange flerspråklige barn bruker et språk hjemme, et på skolen og et annet når de er sammen med venner.

•Fonologi:

Norske språklyder som har meningsskillende funksjon kaller vi for fonemer.

Den fonologiske utviklingen handler om det å oppfatte systemet av språklyder, og at ved å skille mellom dem får vi fram ulike meninger.

Eksempel:
Ord som høres nesten like ut, kan ha ulik betydning. Språklydene k og h skiller for eksempel meningen i ordene katt og hatt.

Morfolog - Grammatikk

- **Morfologi dreier seg om hvordan ord er sammensatt av andre ord og hvordan ord bøyes.**
- **På norsk er det vanlig å bøye for eksempel verb : *spise - spiser - spiste***
- **På vietnamesisk, kinesisk og thai er det ikke vanlig at ordene bøyes. egne funksjonsord**
- **På Tyrkiske er det vanlig å bøye både verb og substantiv.**

  Eksempel: På Tyrkisk bøyer de substantivet farmor/babaanne for å bestemme hvem sin farmor det er.

  babaannem = min farmor
  babaannen = din farmor

- **Islendingene bøyer også sine egennavn!**
  Eks. Her er Ingunn. Jeg skal til Ingunnar. Ingunni er min kollega.
- **Det er vanlig at barn overgeneraliserer! De tar med seg bøyningsendelser fra «morsmålsgramatikken»!**
  eks. Banan blir til Banane!

Syntaks - ordstilling:

Norsk	**SVO.**	***Kari drikker saft*.**
Tyrkisk	**SOV.**	***Kari saft drikker.***
Arabisk og Urdu	**VSO**	***Drikker Kari saft?***

SVO er en vanlig ordstilling også i andre språk, som for eksempel vietnamesisk og thai. Barn fra Vietnam og Thailand.

Rekkefølgen av leddene bestemmer betydningen av setningen.

Det å ha kjennskap til ordstilling i norsk og i barnets morsmål, kan bidra til at vi forstår hvilke vansker det tospråklige barnet kan streve med når det skal tilegne seg norsk ordstilling.

PRAGMATISKE FERDIGHETER ER:

Evne til å kommunisere/bruken av språket!

- Å forstå og utføre forskjellige språklige handlinger
- Kunne delta i samtaler
  å ta ordet + holde på det
  tilpasse ytringen til situasjonen
  forstå mottakers informasjonsbehov
  ta i bruk strategier – kroppsspråk
- Å forstå tekster og selv skape en sammenhengende tekst.
- Å forstå ulike sjangere fortelling, vits/ironi.

GRAMMATISKE FERDIGHETER ER:

- Lydene i språket og uttale.
- Ordenes betydning og hvordan de kan brukes i ulike sammenhenger.
- Hvordan ordene er organisert – ordstilling - SVO
- Hvilke ord som har lik betydning - **en bord, et bord**
- Hvilke ord som er overbegrep og underbegrep.
  møbler – bord, stol, seng, sofa
- Hvilke ord som er motsetninger.
  kald - varm.
- Ordenes bøyning og hvordan de kan settes sammen til setninger.

Semantikk:

- **Den semantiske utviklingen handler om å lære hva ordene betyr – FORSTÅELSE!**

- **Det å tilegne seg språk innebærer å forstå hva ord betyr og hvordan de kan brukes i ulike sammenhenger - INNHOLD!**

- **Nye ord vi lærer lagres i hukommelsen, i det semantiske leksikonet som er ordforrådet – ORDBANKEN!**

- **Et ord består av et uttrykk og en betydning.**

Ordet *<u>ball</u>* er i boken *Barns språkutvikling* muntlig og skriftlig av Anne Høygård framstilt på denne måten:

ORD
ball

UTTRYKK
< ball >

BETYDNING
”Lett kule av gummi, plast eller liknende til å leke med.

(*Barnes språkutvikling* muntlig og skriftlig, Anne Høygård, Universitetsforlaget 2006:144)

LYDER/UTTALE:

De norske vokalene u, y, æ ,ø og å, finnes ikke i mange av verdens språk. For barn og voksne vil det være lettere å tilegne seg de lydene som finnes på eget morsmål.

Barn fra for eksempel Somalia, Tyrkia eller Vietnam vil kanskje streve med å oppfatte og uttale vokalene våre.

Den Tyrkiske ü uttales som vår norske u.

u	o	Navnet Sude uttales Sode
o	å	
ö	ø	
y	j	

Flere lyder:

- For barn fra Vietnam er også r en ukjent og vanskelig lyd.

  I asiatiske språk er r og l varianter av samme fonem. Dette kan forklare hvorfor norske ord med r og l er vanskelige å uttale.

  Eks.: tar blir ofte tal. Og hare blir fort hale.

- Somaliske barn ikke kjenner til p og v. Somaliske barn forveksler ofte p med b og v med f.

- Barn med spansk som morsmål kan ha problemer med å skille mellom b og v.

- For minoritetsspråklige barn er ofte de norske konsonantforbindelsene problematiske.

- Eksempel: kl, kn, rd, sk og spesielt kj-lyden som i kjole er en vanskelig språklyd for mange barn.

Tilegnelse av språkferdigheter

- Lære begreper
- Forstå – innhold på begrepene
- Bruke begrepene i riktig form, rekkefølge og situasjon.

HUSK: minoritetsspråklige barn trenger tid til å svare,
det tar tid å tenke på andrespråket.

LÆRE AV Å GJØRE MER ENN BARE HØRE!

Språkstimulering i hverdagen

- Vi må være gode rollemodeller og samtalepartnere for alle barn.
- Den beste språkstimulering skjer når bevisste voksne legger til rette for språkstimulering gjennom hverdagssituasjoner!
- Måltid,
- Garderobesituasjoner
- Konfliktløsning
- Rydding
- Forming
- Lek
- Fysisk aktivitet

Flerspråklige/minoritetsspråklige barn skal lære seg to eller flere språk samtidig. Det å lære seg et nytt språk tar tid! Det er vår oppgave å legge til rette for gode språkmiljøer som kan bedre barnets sjanse til å tilegne seg et brukbart norsk språk før skolestart.

Gode språkmiljøer inviterer til å bruke språket!

Barn lærer språk når de:

- Hører språk
- Får bruke språket
- Når de deltar i sosial samhandling

Språkstimulerende samtaler med barn:

- Still åpne spørsmål
- Invitere de inn i samtalen
- Undre oss sammen
- Følge barns initiativ, interesse

- Oppfordre barna til å fortelle.
  - Vis interesse, aktivt lyttende.
  - Vær støttende

- Utfordre barns meninger, idèer og tanker.

Språkstimulerende materiell:

- Språksprell
- Språklek
- Snakkepakken
- Språkkista
- Språkhjerte
- Grep om begreper

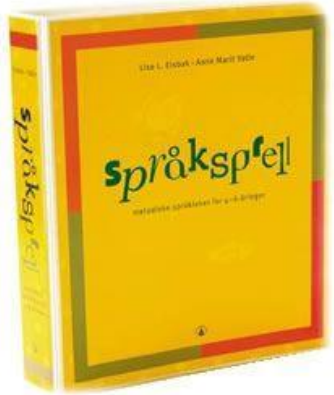

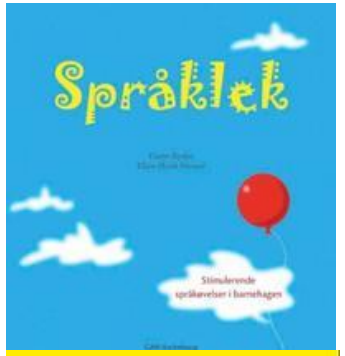

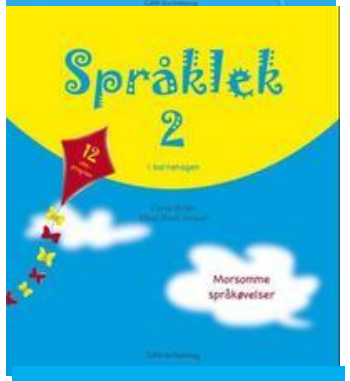

Last ned fra App Store

Last ned fra App Store

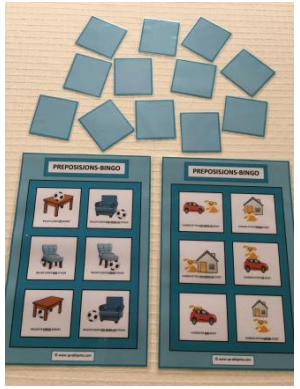

https://www.facebook.com/sprakhjerte/

Språkkista

- minoritetsspråklige barn
- alle barn, små grupper, enetrening
- 10 kjente temaer.
- Valg av tema, hvilket og når
- interesser
- Tid
- Veiledningsheftet – tips, aktiviteter, sanger, bøker
- Inspirasjonsverktøy
- Dokumentasjon – Boka mi

Språkkista er oversatt til:

- **GAMLE TEMAHEFTER**
- **Arabisk (Midtøsten, Nord-Afrika)**
- **Polsk**
- **Kurdisk**
- **Vietnamesisk**
- **Tyrkisk**
- **Urdu (Pakistan)**
- **Farsi (Persisk)(Iran)**
- **Sorani (kurdisk) (Sør i Kurdistan)**
- **Somali**
- **Tamil (Sri Lanka, India)**
- **Engelsk**
- **Russisk**

- **NYE TEMAHEFTER**
- **Ahmarinsk (Etiopia)**
- **Burmesisk**
- **Dari (Afganistan)**
- **Kinesisk**
- **Kurmandji (Syria)**
- **Litauisk**
- **Oromo**
- **Pashto**
- **Spansk**
- **Tagalog (Filippinene)**
- **Thai**
- **Tigrinji (Eritrea, Etiopia)**

MEG SELV ordbank

Overbegrep	Underbegrep
Jeg/Meg	jente, gutt, mann, dame, barn, ungdom, voksen, baby, ung, gammel, stor, liten, høy, lav
Kropp	hode, nakke, hals, arm/armer, bein, fot, mage, rygg, hånd/hender, finger/fingre, tå/tær, kne/knær, ankel, skulder/skuldre, albue/albuer, hofte, liv/midje
Hode	hår, ansikt, panne, øye/øyne, øyebryn/vipper, øre/ører, kinn, nese, munn, tann/tenner, tunge, leppe/lepper
Følelser	glad, trist, lei seg, sint, sur, blid, redd, overrasket

Språkkista app2!

https://www.youtube.com/watch?v=Vm0NPZkVxx8

- **Tar utgangspunkt i tema og bildebank fra *Språkkista***
- **Språkkista App2 for iPhone og iPad og nå androide er tilgjengelig i App Store og Google Play (Pris: kr 199,-)**
- **Språkkista App2, en pedagogisk app som inneholder ord og begreper bildelagt og innlest på 25 ulike språk. Appen gir en unik mulighet for individuell tilpasning, slik at man også kan utvikle sitt eget begrepsbibliotek. Ved å trykke på et bilde blir ordet opplest på det aktuelle språket.**
-

Finnes på 25 ulike språk!

Bokmål/nynorsk
Svensk
Engelsk (USA, England, +)
Amerikansk Engelsk (Ny)
Polsk (Polen)
Vietnamesisk (Vietnam)
Tyrkisk (Tyrkia)
Russisk (Russland)
Arabisk (Midtøsten, Nord-Afrika)
Urdu (Pakistan)
Farsi (Iran)
Oromo (Ny)

Sorani (Sør i Kurdistan)
Tamil (Sri Lanka, India)
Somali (Somalia)
Kurmandji (Syria) **(NY)**
Ahmarisk (Etiopia)
Dari (Afganistan)
Tagalog (Filippinene)
Litauisk (Litauen)
Thai (Thailand)
Tigrinja (Eritrea, Etiopia)
Burmesisk (Ny)
Pashto (Ny)

FILMER

Slik bruker du Språkkista App

- http://www.youtube.com/watch?v=dHb-pZoNPME&feature=player_embedded

Slik kan du lage dine egne begrepsalbum

- http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=_rBHBgO7TYs

Slik legger du til bilder i eksisterende album.

- http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=VskvvZJ57pw

Språkkista + språkkista app2

Link til alle presentasjoner og instruksjonsvideoer.

www.gan.aschehoug.no

Språkstimulerende miljøer.
Bruk av det fysiske rommet!

- **Den ”tredje pedagog” <u>- det fysiske miljøet rundt barnet</u>**

- **Hvordan presenterer vi bilder, bøker, konkreter, dokumentasjon, leker, møbler og annet materiell?**

- **Visuell støy?**

- **Hvor har vi samlinger?**

Samarbeidsprosjekt Barnehage-foresatte. Meg selv i verden!

NORGE

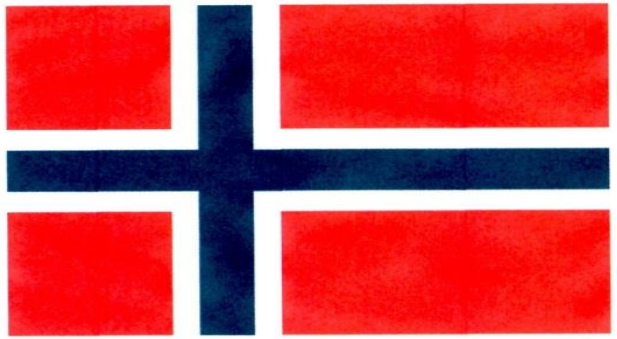

Hovedstad : OSLO

Statsform: Monarki

Innbyggertall: ca. 5 mill.

Offisielt språk: Norsk (bokmål og nynorsk) + samisk

Nasjonaldag: 17.mai – grunnlovsdag.

Norske tradisjonelle matretter:

Kjøttkaker	Laks	Klubb
Fiskeboller	Sodd	Lutefisk
Fårikål	Raspeballer/Komle	Pinnekjøtt
Smalahove	Lapskaus	
Brunost	Elg	

Tallene fra en til ti:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Bokstavsymbolene – alfabetet:

A B C D E F G H I J K L M

N O P Q R S T U V W X Y

Z Æ Ø Å

Land: VIETNAM

Soialistiske republikken Vietnam - NORD

Republikken Vietnam Sørvietnam (1975)

Hovedstad :	**Nord - Hanoi**	**Sør - Saigon**
Statsform:	**Republikk**	**Republikk**
Innbyggertall:	**91,5 mill**	**1,2 mill**
Areal:	**331 210**	**173 809**

Offisielt språk: Vietnamesisk, kjennskap til engelsk og fransk

Nasjonaldag: 2.sept.

Høytider: 1. januar, 1.nyttårsdag.
Tet, nyttårsfest som feires i januar eller februar og som varer i minst tre dager.

Tradisjonelle matretter: Det finnes nesten 500 tradisjonelle retter.
De vanligste er: biff nudelsuppe (pho), vårruller (Nem ran), Risruller, Svinepølser (Gio lua), Vietnamesiske pannekaker, fiskekaker (Cha ca),
Eksotiske frukter: papaya, avocado, grønne bananer, litchi og dragefrukt.

Tallene fra en til ti:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Bokstavsymbolene – alfabetet:

A Ă Â B C D Đ E Ê G H I K L M N

O Ô Ơ P Q R S T U Ư V X

Kirketunet Barnehage

http://kirketunetbarnehageikt.blogspot.no/

SPRÅKSTIMULERING VED BRUK AV IPAD – BRUK AV SMARTBORD – TA DIGITALE BILDER – UTFORSKE – LEKE OG LÆRE

DIGITALT MIKROSKOP - EN TITT PÅ DETALJENE – SAMTALE OG SPRÅKLÆRING

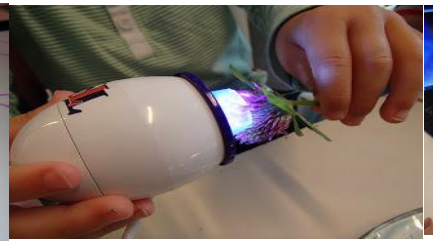

Kirketunet Barnehage

Vi er en barnehage som jobber mye med IKT og digitale verktøy i hverdagen.
For oss er de digitale verktøyene ikke et mål i seg selv,
men redskaper som vi bruker i vårt pedagogiske arbeid.
Vi er stadig i utvikling, og ønsker med bloggen vår å dele våre erfaringer med andre.

Tema morsmål

Et nettsted for morsmål og tospråklig fagopplæring

Følgende informasjon om oppslagsordet finnes i LEXIN

- Hvordan ordet bøyes.
- Hvordan ordet uttales og skrives.
- Ordenes betydning.
- Eksempler på ordets konkrete og overførte betydning.
- Temabaserte bildesider med oversettelse på forskjellige språk.
- Grammatiske kommentarer og konstruksjoner.

- http://morsmal.no/lexin-norsk

http://morsmal.no/bildetema-norsk

- **Bildetema er en bildeordbok med tekst og lyd på norsk og ulike morsmål.**
- **Bildetema er spesielt laget for flerspråklige barn og unge og kan brukes både i barnehage og grunnskole.**
- **Bildeordboken er delt inn i hovedtemaer som for eks. klær, natur og landskap, idrett og sport, pattedyr og insekter.**
- **Du kan selv velge hvilke språk du vil ha med i din Bildetema.**

Ressurssider om flerspråklighet og andrespråkslæring

- http://nafo.hioa.no/
- http://morsmal.no/index.php/no/
- http://www.ur.se/Produkter?ur_subject_tree=modersm%C3%A5l+och+minoritetsspr%C3%A5k
- http://sv.wikiversity.org/wiki/SFI_-_Svenska_f%C3%B6r_invandrare

POLYLINO - Flerspråklig, digital bildeboktjeneste for barnehagen

- https://www.polylino.no/?gclid=EAIaIQobChMI5NDp_qGC5QIV2eWaCh30UAlWEAAYASAAEgKdLvD_BwE

Foreldresamarbeid

- http://www.fug.no/
- Informasjonsheftet Barn i flerspråklige familier: http://nafo.hioa.no/barn-i-flerspraklige-familier/
- Film om flerspråklighet på flere språk: http://www.ltk.dk/sprog-er-en-gave
- http://nafo.hioa.no/grunnskole/skole-hjem/
- http://nafo.hioa.no/om-nafo/nafos-prosjekter/hjem-skole-samarbeid/

Bildebøker på nett

- http://www.polarbibblo.se/lasa/nora/index.php
- http://en.childrenslibrary.org/
- http://ollybolly.org/?mid=animation_view&language=en&search_target=category&category=270

Andre ressurser

- http://mamalisa.com/
- http://www.bzzzpeek.com/index.html
- http://gate2home.com/

- http://www.alfons.se/alfons/utomlands/

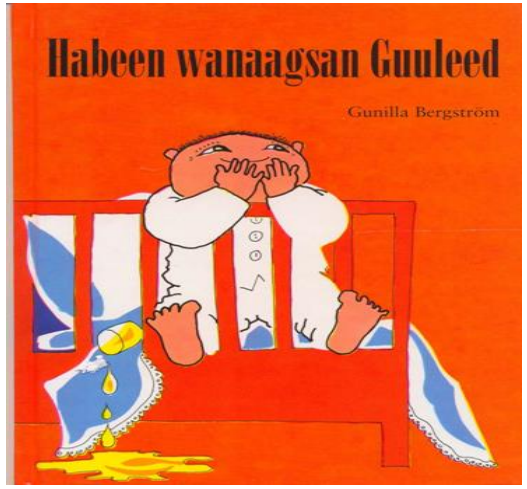

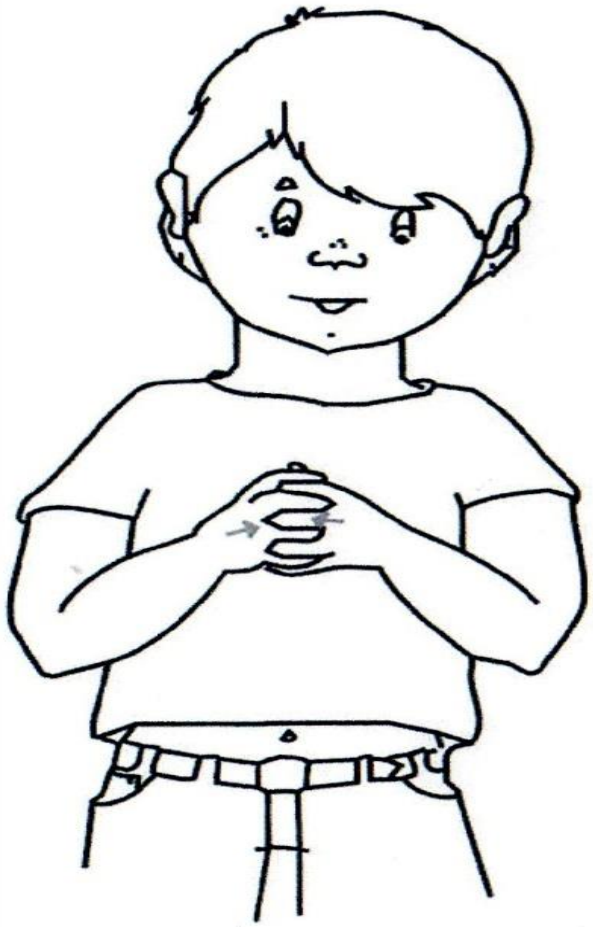

appelsin

English
orange

Polsk
pomarańczowy

Vietnamesisk
màu da cam

Tyrkisk
turuncu

Russisk
оранжевый

Arabisk
البرتقالي

Urdu
اورینج

Farsi
نارنجی

Kurdisk
Ufjksdflsdgj

Tamil:
Ulojoisafjpsdf

Somali
Gjjasdjaøfj

Tips: Lamineringsmaskin

Creative company

xyron – kaldlamineringsmaskin

NOK 618,75 inkl. moms el. Pakkeløsning under 1350 inkl. moms

http://www.cchobby.no

Kildehenvisninger:

Internettadresser:

Rammeplan 2017 – Udir sine sider:

- https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/barnehagens-formal-og-innhold/kommunikasjon-og-sprak/
- https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/barnehagens-sprakmiljo2/
- https://www.udir.no/laring-og-trivsel/minoritetsspraklige/barnehage/styrking-av-barns-morsmal-gjennom-rollelek-i-barnehagen/
- https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/film-resonnering/
- https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/film-samtalar-med-barn/

- https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/stastedsanalysen-for-barnehage/bsa_hovedtema_bm.pdf
- https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/stastedsanalyse/stastedsanalysen-for-barnehage/
- https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/stastedsanalysen-for-barnehage/bsa_kommunikasjonogsprak_bm.pdf
- http://sprakloyper.uis.no/
- http://sprakloyper.uis.no/category.php?categoryID=17614
- http://sprakloyper.uis.no/article.php?articleID=105298&categoryID=17610
- https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/ressurser/sprak/barnehageverktoy_egenvurdering_og_malskjema_bm.pdf

Språkkista presentasjon

- www.gan.aschehoug.no

- https://www.youtube.com/watch?v=_uNqen0-Dvs

Språkkista app bruk

- https://www.youtube.com/watch?v=Vm0NPZkVxx8

- https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=_rBHBgO7TYs

- https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=VskvvZJ57pw

Gode linker:

- http://kirketunetbarnehageikt.blogspot.no
- http://morsmal.no/lexin-norsk
- http://morsmal.no/bildetema-norsk

Faglitteratur:

- ***Likeverdig opplæring i praksis!*** **Kunnskapsdepartementet 2007-2009**
- ***Rammeplan for barnehagen 2017***
- ***Barns språkutvikling,*** **Anne Høigård, Universitetsforlaget, Oslo 2006**
- ***Språkveilederen*****, Bredtvet kompetansesenter, 2007**
- ***Barn i flerspråklige familier*****, Utdanningsdirektoratet (se internettadresse)**
- ***Lær meg norsk før skolestart!,*** **Margareth Sandvik og Marit Spurkland, Cappelen, 2009**
- ***Vis meg hva du kan,*** **Tegnordbok 1 + 2, Briskeby kompetansesenter, 2009**